

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	54.
Nastavna cjelina / tema	VI. SAKRAMENTI – ISUS MEĐU NAMA
Nastavna jedinica / podtema	6. Ponavljanje nastavne cjeline

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.6.2. Učenik prepoznaje u Isusu Kristu Osloboditelja koji riječima i djelima pokazuje istinski put slobode i spasenja.

OŠ KV B.6.3. Učenik otkriva u Božjoj riječi, sakramentima i životu Crkve njezino božansko i ljudsko poslanje, različite darove i službe te Marijino posebno mjesto u Crkvi.

OŠ KV B.6.3. Učenik navodi i analizira obilježja, znakove i značenje sakramenata inicijacije i svetoga reda.

Ključni pojmovi	sakramenti, milost, vidljivi znakovi, kršćanska inicijacija, krštenje, potvrda, euharistija, sveti red
Središnje / problemsko pitanje	Kako sakramenti po vidljivim znakovima prate kršćaninov život, daruju Božju milost i povezuju nas s Kristom i Crkvom?
Nastavne metode	razgovor, rekonstrukcija umne mape, razvrstavanje, radni listić, kviz, povezivanje znakova i sakramenata, problemske situacije, kartice, crtanje, poučna priča, formativna provjera, digitalni zadatci
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, mješoviti rad
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 70, radna bilježnica, str. 104, digitalni udžbenik, radni listić, bilježnica, kartice, projektor / pametna ploča, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti: uku B.2.4., uku C.3.3.; Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Likovna kultura: OŠ LK A.6.2.; Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje razvrstavanja sedam sakramenata, povezivanja vidljivih znakova i Božjih darova, razumijevanja kršćanske inicijacije, rješavanja radnoga listića i formativne provjere.

Vrednovanje kao učenje: samoprocjena učenika može li povezati sedam sakramenata s trima skupinama, glavnim znakovima i njihovim značenjem.

Vrednovanje naučenoga: radni listić i kviz služe ponavljanju i formativnoj provjeri; formalno brojčano vrednovanje prema izboru vjeroučitelja.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Gospodine Isuse, hvala Ti što nam u sakramentima ostaješ blizu i pratiš naš život. Pomozi nam povezati ono što smo učili, prepoznati Tvoje darove u vidljivim znakovima i razumjeti da nas svaki sakrament poziva na vjeru, zahvalnost i život u zajednici Crkve. Amen.

Alternativa: Učenici će u kratkoj tišini izgovoriti: „Isuse, pomozi mi prepoznati Tvoju blizinu u sakramentima.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošlog susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 102–103.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu nacrtati sedam malih plamenova i u svaki upisati po jedan dar Duha Svetoga, a ispod napisati jednu rečenicu: „Euharistija je...““

Motivacija:

Učenici će 30 sekundi promatrati sedam znakova bez natpisa. Najprije pojedinačno zapisuju što bi svaki znak mogao predstavljati, a zatim u paru pokušavaju otkriti zajednički naslov svih znakova. Tek nakon obrazloženja izgovara se riječ SAKRAMENTI.

ŠTO POVEZUJE OVE ZNAKOVE?

PROMOTRI • POVEŽI • POGODI ZAJEDNIČKI NASLOV

Razgovor:

- Koje ste znakove najlakše povezali sa sakramentima? (Primjerice: voda, ulje, kruh i vino, prstenje, polaganje ruku.)
- Što je zajedničko svim tim različitim znakovima? (Po njima Crkva slavi sakramente i Bog daruje svoju milost.)
- Zašto jedan znak nije dovoljan za svih sedam sakramenata? (Sakramenti prate različite trenutke i potrebe kršćanskoga života.)

Ili:

Učenici će riješiti igru asocijacije (Prilog 54a).

[klikni ovdje – poveznica](#)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas ponavljamo nastavnu cjelinu „Sakramenti – Isus među nama“. Povezat ćemo sedam sakramenata, tri skupine, vidljive znakove i Božju milost te posebno sakramente kršćanske inicijacije. Istraživat ćemo: Kako sakramenti po vidljivim znakovima prate kršćaninov život, daruju Božju milost i povezuju nas s Kristom i Crkvom?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u skupinama, rad u paru i zajednička provjera, 15 minuta)

Rad u skupinama. Razred se dijeli u pet skupina, a svaka dobiva jednu od pet obrađenih tema cjeline. U prva tri minuta bez bilježaka ispunjava svoj redak: izdvaja ključnu ideju, dva važna pojma i jednu vezu s idućom temom. Zatim se skupine rotiraju i dopunjuju samo ono što nedostaje. Na kraju učenici uz udžbenik i prethodno obrađene sadržaje zajednički provjeravaju svih pet redaka. Tako se cijela cjelina ponavlja kao slijed: znakovi u svakodnevnome životu → sakramenti kao Kristova prisutnost → sedam sakramenata → inicijacija i krštenje → potvrda i euharistija.

Rješenje: 1. Znakovi u svakodnevnom životu – znak nešto predstavlja i prenosi poruku; primjeri mogu biti prometni znak, srce, prsten ili zvono. 2. Sakramenti – Kristova prisutnost – u sakramentalnome slavlju vidljivi znak upućuje na nevidljivi Božji dar; Krist djeluje i daruje milost. 3. Sedam svetih sakramenata – sedam sakramenata raspoređujemo u tri skupine: inicijacija, ozdravljenje i sakramenti u službi zajednice. 4. Sakramenti kršćanske inicijacije; Krštenje – krštenje, potvrda i euharistija uvode u kršćanski život; krštenje je prvi i osnovni sakrament, povezan s vodom, novim životom i pripadnošću Crkvi. 5. Potvrda i Euharistija – potvrda utiskuje neizbrisiv pečat i osnažuje darovima Duha Svetoga; euharistija je vrhunac inicijacije i središte kršćanskoga života, ustanovljena na Posljednjoj večeri.

Radni predložak:

TEMA	KLJUČNA IDEJA	2 VAŽNA POJMA	VEZA S IDUĆOM TEMOM
Znakovi u svakodnevnom životu			
Sakramenti – Kristova prisutnost			

Sedam svetih sakramenata			
Inicijacija; Krštenje			
Potvrda i Euharistija			

Ili:

Učenici će usmeno ponoviti pet tema cjeline uz vođena pitanja. Vjeroučitelj ne mora postaviti sva pitanja.

Razgovor:

- Čemu služe znakovi u svakodnevnome životu? (Pomažu prenijeti poruku ili značenje.)
- Po čemu se sakramentalni znak razlikuje od običnoga podsjetnika? (U sakramentalnome slavlju Krist djeluje i daruje milost.)
- Koliko sakramenata slavi Katolička Crkva? (Sedam.)
- Koje su tri skupine sakramenata? (Inicijacija, ozdravljenje i sakramenti u službi zajednice.)
- Koja tri sakramenta čine kršćansku inicijaciju? (Krštenje, potvrda i euharistija.)
- Zašto je krštenje prvi i osnovni sakrament? (Po njemu započinje kršćanski život i postajemo članovi Crkve.)
- Što potvrda utiskuje i što u njoj primamo? (Neizbrisiv pečat i sedam darova Duha Svetoga.)
- Kada je ustanovljena euharistija? (Na Posljednjoj večeri.)
- Što kruh i vino postaju po riječima posvećenja? (Tijelo i Krv Kristova.)
- Kako se svih pet tema povezuje? (Od značenja znaka dolazimo do sakramenata u kojima Krist po vidljivim znakovima prati i jača kršćanski život.)

Kršćanski naglasak: Od običnih znakova koji prenose poruku dolazimo do sakramentalnih znakova u kojima Krist djeluje u Crkvi. Sedam sakramenata prati različite trenutke života, a krštenje, potvrda i euharistija zajedno uvode i jačaju kršćanski život.

Aktivnost 2: Radni listić (individualni rad uz zajedničku provjeru, 20 minuta)

Učenici će samostalno riješiti priloženi radni listić „54b. – Radni listić“. Nakon rada slijedi zajednička provjera i kratko obrazlaganje odgovora koji su učenicima bili najteži.

[klikni ovdje - poveznica za PDF](#)

[klikni ovdje - poveznica za WORD](#)

Aktivnost 3: Kviz (individualni rad / rad u paru / rad u troje – po izboru, 18 minuta)

Učenici će imati kviz u Blooketu, Kahootu ili Waygroundu (digitalnu platformu odabire vjeroučitelj. Kviz je istovjetan na svim navedenim platformama!). Najbolji će dobiti odlične ocjene.

1. Blooket - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Blooket je besplatni alat istovjetan kahootu i potrebna je registracija. Blooket je najbolji od tri ponuđene platforme prema autoru ove pripreme.

Postupak: Registrirati se i prijaviti na <https://www.blooket.com> . Vjeroučitelj će kliknuti na gornji link ili ga zalijepiti u adresnu traku i nakon što mu se prikaže kviz pritiskati redom:

1. Host
2. U „Select a Game Mode“ izabrati „Classic“
3. Pritisnuti desno „Host Game“
4. Na dnu odabrati 33 pitanja koliko kviz ima, ostalo ostaviti kako je
5. Pritisnuti „Host now“
6. Učenici će u tražilicu upisati „Play blooket“ i pritisnuti „Play blooket“, potom s projekcije prepisati broj s projekcije u Game ID, odabrati nadimak i igra slijedi kao i u kahootu. Može se istovremeno igrati pojedinačno, ekipno ili mješovito. Ako se formiraju pojedine ekipe, dogovorom biraju nadimak/nick.

2. Kahoot - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

3. Wayground - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Wayground je besplatni alat sličan Blooketu i Kahootu (potrebna je registracija). Prema autoru ove pripreme, od navedene tri platforme zahtijeva najviše koraka pri pokretanju.

Postupak za vjeroučitelja:

1. Nakon prijave na wayground.com, kliknuti na gornju poveznicu kviza (ili je zalijepiti u adresnu traku).
2. Kliknuti na ljubičasti gumb „**Start now**“ i odabrati način igre („**Instructor-paced**“ za vođenje korak po korak ili „**Classic**“ za samostalan tempo učenika).
3. Kliknuti „**Continue**“ – na ekranu/projekciji prikazat će se kod igre (**Game code**).
4. **Učenici** na svojim uređajima otvaraju stranicu **joinmyquiz.com**, upisuju kod s projekcije i unose svoj nadimak/ime.

Igra se može igrati pojedinačno ili u ekipama. Kada se svi učenici prijave, vjeroučitelj pokreće igru.

Aktivnost 4: Što znak govori? (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će najprije protumačiti pet znakova iz svakodnevnoga života, a zatim dovršiti zaključak o tome što je znaku potrebno da bi bio razumljiv. Partneri biraju jedan znak kojemu bi se značenje promijenilo kada bi ga vidjeli u drukčijem kontekstu.

Moguće: crveno svjetlo – stani; srce – ljubav; prsten – povezanost / savez; školsko zvono – početak ili završetak sata; zastava – pripadnost. Zaključak: znak je nešto vidljivo ili čujno što upućuje na značenje koje treba razumjeti.

Radni predložak:

ZNAK	ŠTO PORUČUJE?	ZAŠTO TO RAZUMIJEM?
CRVENO SVJETLO	_____	_____
SRCE	_____	_____

PRSTEN	_____	_____
ŠKOLSKO ZVONO	_____	_____
ZASTAVA	_____	_____

Aktivnost 5: Vidljivo – nevidljivo – Krist djeluje (rad u skupinama, 9 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će za pet sakramentalnih znakova povezati ono što se može vidjeti ili čuti sa sakramentom i Božjim darom / značenjem. Zatim skupina oblikuje jednu rečenicu u kojoj mora upotrijebiti riječi VIDLJIVO, KRIST i MILOST.

Moguće: voda – krštenje – novi život i oprostjenje; krizma i polaganje ruku – potvrda – dar Duha Svetoga i osnaženje; kruh i vino – euharistija – Kristova prisutnost i hrana; riječi odrješenja – pomirenje – oprostjenje; ulje za bolesnike – bolesničko pomazanje – snaga i utjeha. Rečenica: Po vidljivim znakovima sakramenata Krist u Crkvi djeluje i daruje milost.

Radni predložak:

VIDLJIVI ZNAK / ČIN	SAKRAMENT	BOŽJI DAR / ZNAČENJE
VODA	_____	_____
KRIZMA I POLAGANJE RUKU	_____	_____
KRUH I VINO	_____	_____
RIJEČI ODRJEŠENJA	_____	_____
ULJE ZA BOLESNIKE	_____	_____

Aktivnost 6: Sedam sakramenata – tri skupine (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici razvrstavaju sedam sakramenata u tri skupine. Nakon provjere svaka skupina uz naziv jedne skupine dopisuje dvije riječi koje objašnjavaju zašto je ta skupina tako nazvana.

Rješenje: INICIJACIJA – krštenje, potvrda, euharistija (ulazak i rast u kršćanskome životu); OZDRAVLJENJE – pomirenje, bolesničko pomazanje (oprostjenje, snaga i utjeha); U SLUŽBI ZAJEDNICE – sveti red, ženidba (služenje, savez i izgradnja zajednice).

Radni predložak:

INICIJACIJA	OZDRAVLJENJE	U SLUŽBI ZAJEDNICE
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Aktivnost 7: Tko sam? – sedam sakramenata (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će prema trima kratkim tragovima pogoditi sakrament. U drugi stupac upisuju naziv, a u treći samo onu riječ koja im je bila najvažniji trag.

Rješenje redom: Sveti red → Ženidba → Bolesničko pomazanje → Pomirenje → Euharistija → Krštenje → Potvrda.

Radni predložak:

TRAG	SAKRAMENT	KLJUČNI TRAG
polaganje ruku • služenje • poziv	_____	_____
muž i žena • privola • prstenje	_____	_____
bolest • ulje • snaga	_____	_____
oproštenje • odrešenje • novi početak	_____	_____
kruh i vino • pričest • Posljednja večera	_____	_____
voda • prvi • novi život	_____	_____
Duh Sveti • pečat • biskup	_____	_____

Aktivnost 8: Kršćanska inicijacija – tri koraka jednoga puta (rad u paru, 9 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti krštenje, potvrdu i euharistiju prema četirima pitanjima: što započinje ili jača, koji je važan znak, tko je redoviti djelitelj / služitelj i koja je kratka poruka sakramenta. Parovi na kraju dovršavaju rečenicu: „Kršćanska inicijacija nije tri nepovezana događaja jer...”

Moguće: krštenje – započinje novi život s Bogom / voda / svećenik ili đakon / postajemo djeca Božja i članovi Crkve; potvrda – osnažuje za svjedočenje / krizma i polaganje ruku / redovito biskup / neizbrisiv pečat i sedam darova Duha Svetoga; euharistija – hrani i dovršava inicijaciju / kruh i vino / svećenik slavi euharistiju / Krist se daruje kao Tijelo i Krv. Završetak: zajedno uvode, osnažuju i hrane kršćanski život.

Radni predložak:

SAKRAMENT	ŠTO ZAPOČINJE / JAČA?	VAŽAN ZNAK	DJELITELJ / SLUŽITELJ/PORUKA
KRŠTENJE	_____	_____	_____ _____ _____
POTVRDA	_____	_____	_____ _____ _____
EUHARISTIJA	_____	_____	_____ _____ _____

Kršćanska inicijacija nije tri nepovezana događaja jer...

Aktivnost 9: Krštenje – pet sidara (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će iz pet ponuđenih natuknica oblikovati točan sažetak krštenja. Uz svako „sidro“ zapisuju jednu kratku činjenicu, a zatim biraju ono koje smatraju najvažnijim i obrazlažu izbor.

Rješenje: PRVI I OSNOVNI – krštenje je prvi i osnovni sakrament; DJELITELJ – redovito svećenik ili đakon; KOLIKO PUTA – jednom, ostavlja neizbrisiv pečat; ŠTO DARUJE – postajemo djeca Božja i članovi Crkve, primamo oprostjenje grijeha; RIJEČI – „N. N., ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.“

Radni predložak:

SIDRO	KRATAK ODGOVOR
PRVI I OSNOVNI	_____
DJELITELJ	_____
KOLIKO PUTA	_____
ŠTO DARUJE	_____
RIJEČI KRŠTENJA	_____

Aktivnost 10: Potvrda – pečat, darovi i svjedočenje (rad u paru, 9 minuta)

Rad u paru. Učenici će dovršiti šest ključnih tvrdnji o potvrdi, a zatim bez gledanja pokušati navesti sedam darova Duha Svetoga. Partner provjerava popis i dopunjuje samo ono što nedostaje.

Rješenje: u potvrdi sami potvrđujemo krsna obećanja; utiskuje neizbrisiv pečat; prima se jednom; osnažuje za svjedočenje Božje ljubavi; redoviti djelitelj je biskup, a u potrebi može ovlastiti svećenika; darovi Duha Svetoga: mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost i strah Božji.

Radni predložak:

NAGLASAK	ODGOVOR
ŠTO POTVRĐUJEM?	_____
PEČAT	_____
KOLIKO PUTA?	_____
ZA ŠTO OSNAŽUJE?	_____
REDOVITI DJELITELJ	_____
7 DAROVA DUHA SVETOGA	_____

Aktivnost 11: Euharistija – od Posljednje večere do današnje mise (rad u skupinama, 9 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će složiti četiri koraka u točan slijed i uz posljednji korak dodati jedan drugi naziv euharistije iz udžbenika. Izvjestitelj u jednoj rečenici objašnjava zašto euharistija nije samo uspomena na Posljednju večeru.

Rješenje: 1. Posljednja večera – Isus ustanovljuje euharistiju; 2. Isusova želja – da se okupljamo i činimo ono što je On učinio; 3. danas svećenik izgovara Isusove riječi posvećenja nad kruhom i vinom; 4. kruh i vino postaju Tijelo i Krv Kristova. Drugi nazivi: sveta misa, Večera Gospodnja, lomljenje kruha, sveta žrtva, pričest.

Radni predložak:

1. DOGAĐAJ	2. ISUSOVA ŽELJA	3. DANAS	4. ŠTO SE DOGAĐA?
_____	_____	_____	_____

Aktivnost 12: Tri sakramenta inicijacije – isto i različito (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici uspoređuju tri sakramenta inicijacije prema četiri kriterija. Kada završe, moraju pronaći najmanje dvije zajedničke značajke i jednu važnu razliku među njima.

Moguće: sva tri pripadaju kršćanskoj inicijaciji i povezuju vjernika s Kristom i Crkvom. Krštenje i potvrda primaju se jednom i ostavljaju neizbrisiv pečat; euharistija se prima više puta. Krštenje započinje, potvrda osnažuje, a euharistija hrani i dovršava inicijaciju.

Radni predložak:

KRITERIJ	KRŠTENJE	POTVRDA	EUHARISTIJA
MJESTO U INICIJACIJI	_____	_____	_____
GLAVNI ZNAK / ČIN	_____	_____	_____
KOLIKO PUTA?	_____	_____	_____
ZA ŽIVOT VJERNIKA	_____	_____	_____

Aktivnost 13: Put sedam sakramenata (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će u predlošku „Put sedam sakramenata“ u svakome od sedam koraka nacrtati po jedan jednostavan znak sakramenta. Ispod svakoga znaka pišu najviše tri riječi značenja. Nakon rada dva učenika predstavljaju po jedan korak koji su nacrtali drukčije.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

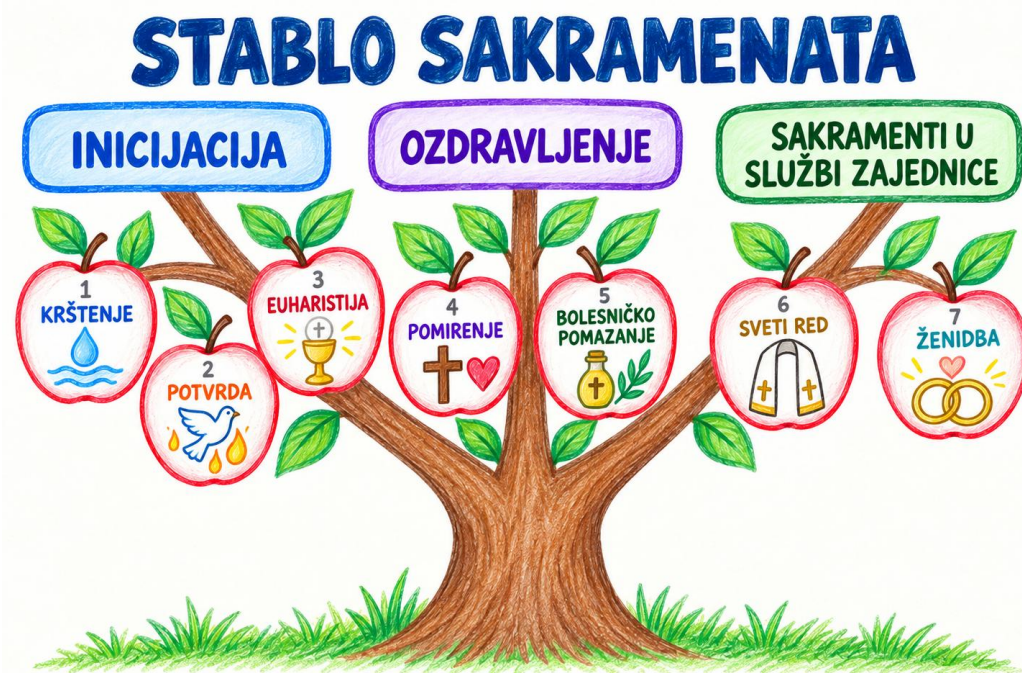

Aktivnost 14: Stablo sakramenata (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će dovršiti „Stablo sakramenata“. Tri velike grane predstavljaju INICIJACIJU, OZDRAVLJENJE i SAKRAMENTE U SLUŽBI ZAJEDNICE. U sedam plodova upisuju ili crtaju pripadajuće sakramente te ih mogu obojiti različitim bojama.

Radni predložak:

Aktivnost 15: Poučna priča (frontalni rad i razgovor, 8 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Znak koji nije bio samo znak

Na hodniku trgovačkoga centra Luka je ugledao žuti znak za mokar pod. Znao je što znači i zaobišao je mjesto. Malo poslije na mobitelu mu je stiglo srce od prijatelja. I taj je znak razumio, iako nije bio ni riječ ni rečenica. U nedjelju je u crkvi promatrao vodu u krstionici, ulje, kalež i prstenje na fotografiji vjenčanja u župnome listiću. „I ovo su znakovi“, pomislio je, „ali očito znače nešto više.“

Nakon mise pitao je vjeroučiteljicu je li sakramentalni znak isto što i prometni znak. Ona mu je odgovorila: „Slični su po tome što nešto vidljivo upućuje na značenje. Ali sakrament nije samo obavijest ili podsjetnik. U slavlju Crkve Krist po tim znakovima djeluje i daruje svoju milost.“ Luka je ponovno pogledao krstionicu i shvatio zašto se cijela cjelina nije mogla naučiti samo kao popis sedam riječi. Najprije je trebalo razumjeti što znak čini znakom, a zatim tko je prisutan i djeluje u sakramentima.

Razgovor:

- Što je zajedničko znaku za mokar pod, srcu na mobitelu i sakramentalnome znaku? (Nešto vidljivo prenosi ili otkriva značenje.)
- U čemu je važna razlika između običnoga i sakramentalnoga znaka? (Sakrament nije samo poruka; u slavlju Crkve Krist djeluje i daruje milost.)
- Zašto Luki nije bilo dovoljno naučiti samo popis sedam sakramenata? (Treba je povezati znakove, Kristovu prisutnost, skupine sakramenata i njihov smisao u životu.)

Pouka: Znak postaje razumljiv kada otkrivamo njegovo značenje, a sakramentalni znak vodi još dalje: po njemu u slavlju Crkve Krist ostaje blizu čovjeku i daruje milost.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 8 minuta)

Učenici će u bilježnici dovršiti pet rečenica – po jednu za svaku temu cjeline. U svakoj rečenici upisuju samo ključne riječi koje nedostaju.

Rješenje: 1. Znak prenosi poruku / značenje. 2. U sakramentima Krist po vidljivim znakovima daruje milost. 3. Sedam sakramenata dijelimo na inicijaciju, ozdravljenje i sakramente u službi zajednice. 4. Kršćansku inicijaciju čine krštenje, potvrda i euharistija; krštenje je prvi i osnovni sakrament. 5. Potvrda osnažuje darovima Duha Svetoga, a euharistija je vrhunac inicijacije i središte kršćanskoga života.

SAKRAMENTI – ISUS MEĐU NAMA – PONAVLJANJE

1. Znak prenosi _____.
2. U sakramentima Krist po vidljivim znakovima daruje _____.
3. Sedam sakramenata dijelimo na _____ i _____.
4. Kršćansku inicijaciju čine _____, _____ i _____.
5. Potvrda nas osnažuje _____, a euharistija je _____.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 104 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 8 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati deset pitanja s odgovorima A/B/C. Pitanja ravnomjerno zahvaćaju pet tema cjeline. Učenici pokazuju A, B ili C, a nakon svakoga drugog pitanja jedan učenik kratko obrazlaže odgovor.

- Što znak u svakodnevnome životu najčešće čini? A Prenosi značenje B Uvijek ukrašava C Ništa ne poručuje (A – prenosi značenje.)
- Što je bitno za razumijevanje znaka? A Kontekst i dogovoreno značenje B Samo boja C Samo veličina (A – kontekst i značenje.)
- Što Krist po sakramentima daruje? A Milost B Fotografiju C Ukraša (A – milost.)
- Koliko sakramenata slavi Katolička Crkva? A Pet B Sedam C Deset (B – sedam.)
- Koja skupina ima tri sakramenta? A Inicijacija B Ozdravljenje C U službi zajednice (A – inicijacija.)
- Koja tri sakramenta čine inicijaciju? A Krštenje, potvrda, euharistija B Pomirenje, sveti red, ženidba C Krštenje, pomirenje, ženidba (A – krštenje, potvrda, euharistija.)
- Tko redovito dijeli krštenje? A Svećenik ili đakon B Kum C Učitelj (A – svećenik ili đakon.)
- Tko je redoviti djelitelj potvrde? A Biskup B Roditelj C Kum (A – biskup.)
- Kada je ustanovljena euharistija? A Na Posljednjoj večeri B Na svadbi u Kani C Na Kalvariji (A – na Posljednjoj večeri.)
- Što po riječima posvećenja postaju kruh i vino? A Samo simboli B Tijelo i Krv Kristova C Obična hrana (B – Tijelo i Krv Kristova.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 10 minuta)

Učenici će riješiti zadatak „Ponovimo“ u digitalnom udžbeniku, str. 70.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: parovi dobivaju deset kartica: pet naziva tema cjeline i pet sažetaka. Najprije pronalaze parove, a zatim ih slažu redom kojim je cjelina obrađena. Svaki par mora obrazložiti najmanje jednu vezu između dviju susjednih tema.

Rješenje: Znakovi u svakodnevnom životu – znak prenosi poruku; Sakramenti – Kristova prisutnost – po vidljivim znakovima Krist djeluje i daruje milost; Sedam svetih sakramenata – 7 sakramenata / 3 skupine; Inicijacija; Krštenje – krštenje, potvrda, euharistija / krštenje je prvi i osnovni; Potvrda i Euharistija – darovi Duha Svetoga / Kristova prisutnost i hrana kršćanskoga života.

Kartice za ispis:

TEMA	SAŽETAK – IZMIJEŠANO
Znakovi u svakodnevnom životu	darovi Duha Svetoga / Kristova hrana
Sakramenti – Kristova prisutnost	7 sakramenata / 3 skupine
Sedam svetih sakramenata	znak prenosi poruku
Inicijacija; Krštenje	Krist djeluje i daruje milost
Potvrda i Euharistija	krštenje, potvrda, euharistija / prvi i osnovni

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minute)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Vic: Učitelj pita: „Marko, zašto si donio ljestve u školu?“ Marko: „Rekli ste da danas prelazimo na višu razinu!“

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Kako nam svakodnevni znakovi pomažu razumjeti pojam sakramentalnoga znaka? (Pokazuju da nešto vidljivo može upućivati na dublje značenje.)
- Što sakrament čini više od običnoga znaka ili uspomene? (U slavlju Crkve po vidljivim znakovima Krist djeluje i daruje milost.)
- Zašto sedam sakramenata dijelimo u tri skupine? (Jer prate ulazak i rast u vjeri, ozdravljenje te služenje zajednici.)
- Kako krštenje, potvrda i euharistija zajedno opisuju put inicijacije? (Krštenje započinje, potvrda osnažuje, a euharistija hrani i dovršava inicijaciju.)
- Koja ti od pet tema najbolje pomaže razumjeti ostale i zašto? (Odgovori mogu biti različiti uz obrazloženje.)

Sinteza:

Učenici će dovršiti prikaz „5–3–1“: upisuju pet tema cjeline, tri sakramenta kršćanske inicijacije i jednu zaključnu rečenicu koja odgovara na središnje pitanje sata.

Mogući odgovor: 5 – znakovi u svakodnevnom životu; sakramenti – Kristova prisutnost; sedam svetih sakramenata; inicijacija i krštenje; potvrda i euharistija. 3 – krštenje, potvrda, euharistija. 1 – Po vidljivim znakovima sakramenata Krist u Crkvi prati čovjekov život, daruje milost i povezuje nas sa sobom i zajednicom Crkve.

Radni predložak:

5 TEMA CJELINE	3 SAKRAMENTA INICIJACIJE	1 ZAKLJUČNA REČENICA

Zaključak vjeroučitelja: Cjelina nas vodi od običnih znakova prema sakramentalnim znakovima u kojima Krist djeluje u Crkvi. Sedam sakramenata prate početak i rast vjere, potrebu za oproštenjem i snagom te životne pozive služenja. Krštenje, potvrda i euharistija posebno čine jednu cjelinu inicijacije: krštenje započinje novi život, potvrda osnažuje Duhom Svetim, a euharistija hrani zajedništvo s Kristom.

Samovrednovanje:

Učenici će bez javnoga izjašnjavanja odabrati jednu boju semafora koja najbolje opisuje koliko mogu povezati svih pet tema nastavne cjeline.

MOGU SAMOSTALNO OBJASNITI I POVEZATI
sedam sakramenata, tri skupine i glavne znakove

VEĆINU RAZUMIJEM, ALI IMAM JOŠ PITANJE
jedan ili dva pojma trebam dodatno provjeriti

TREBAM DODATNO PONOVI I PITATI
još ne mogu sigurno povezati glavne pojmove

Ili:

Digitalno samovrednovanje pod ikonom zvjezdice, digitalni udžbenik, str. 70:

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 104.

Ili:

Učenici će u bilježnicu nacrtati pet malih okvira – po jedan za svaku temu cjeline – i u svaki upisati samo tri ključne riječi.

Izborna domaća zadaća: učenici će u svojoj okolini pronaći jedan svakodnevni znak i jedan sakramentalni znak na fotografiji, u udžbeniku ili u crkvi te zapisati što svaki od njih poručuje.

Završna molitva:

Gospodine Isuse, hvala Ti za znakove po kojima nas učiš gledati dublje. Hvala Ti što u sakramentima ostaješ među nama i daruješ nam novi život, oproštenje, snagu, zajedništvo i poziv na služenje. Pomozi nam da primljene darove prepoznamo i živimo odgovorno u Tvojim Crkvi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, motivacija i najava teme	6 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	8 minuta
Aktivnost 2: Radni listić	11 minuta
Aktivnost 4: Što znak govori?	4 minute
Aktivnost 8: Kršćanska inicijacija – tri koraka jednoga puta	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	3 minute
Aktivnost 17: Radna bilježnica	3 minute
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i molitva	5 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti čemu služe znakovi u svakodnevnome životu?
- ☐ Mogu li objasniti zašto sakrament nije samo običan znak ili uspomena?
- ☐ Mogu li nabrojiti svih sedam sakramenata i razvrstati ih u tri skupine?
- ☐ Mogu li povezati krštenje, potvrdu i euharistiju kao sakramente inicijacije?
- ☐ Mogu li navesti temeljna obilježja krštenja?
- ☐ Mogu li navesti temeljna obilježja potvrde i sedam darova Duha Svetoga?
- ☐ Mogu li povezati euharistiju s Posljednjom večerom, riječima posvećenja i Kristovom prisutnošću?